

I. Seznami in registri izvedencev

Sodni izvedenci sodišču na podlagi svojega strokovnega znanja zagotovijo izvedensko mnenje, kadar je to potrebno za ugotovitev ali razjasnitev dejstev v postopku.

Županijska in gospodarska sodišča vodijo seznam stalnih sodnih izvedencev, pa tudi seznam pravnih oseb, zavodov, ustanov in državnih organov, pooblaščenih za opravljanje sodnega izvedenstva (v nadaljnjem besedilu: seznam pravnih oseb). Seznama sta objavljena na spletiščih sodišč.

Ministrstvo za pravosodje vodi enoten elektronski [seznam stalnih sodnih izvedencev](#), ki je urejen po strokovnih področjih, in [seznam pravnih oseb](#) za celotno ozemlje Republike Hrvaške ter ju objavlja na [svojem spletišču](#).

Postopek za imenovanje izvedencev se začne z vložitvijo zahteve pri predsedniku županijskega ali gospodarskega sodišča, ki je pristojno glede na prebivališče vložnika ali sedež pravne osebe. Državljeni držav članic Evropske unije in državljani držav podpisnic Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, ki nimajo stalnega prebivališča v Republiki Hrvaški, zahtevo za imenovanje vložijo pri županijskem sodišču v Zagrebu ali gospodarskem sodišču v Zagrebu.

Če kandidat za imenovanje za stalnega sodnega izvedenca izpolnjuje zahteve, predsednik ustreznega županijskega ali gospodarskega sodišča pred odločitvijo o imenovanju kandidata za stalnega sodnega izvedenca tega napoti na preverjanje znanja o strukturi sodstva, državni upravi in pravni terminologiji. Preverjanje izvajajo komisije za preverjanje znanja pri županijskih sodiščih, ki imajo predsednika in dva člana, imenovane izmed sodnikov navedenega sodišča. Kandidatu za stalnega sodnega izvedenca, ki je končal študij prava, ni treba opravljati preverjanja. Predsednik ustreznega sodišča napoti kandidata za stalnega sodnega izvedenca, ki je uspešno opravil preverjanje, na strokovno usposabljanje v strokovno združenje stalnih sodnih izvedencev. (Vendar pa specialistu sodne medicine z veljavnim delovnim dovoljenjem (licenco) ter zaposlenim, ki opravljajo izvedensko delo v zavodih, ustanovah in državnih organih, ni treba opraviti strokovnega usposabljanja za področja izvedenskega dela, za katera so bili ti zavodi, ustanove in državni organi pooblaščenici za opravljanje sodnega izvedenstva.)

Po končanem strokovnem usposabljanju in pridobljenih dokazih o izpolnjevanju zahtev za imenovanje za stalnega sodnega izvedenca oziroma zahtev za opravljanje sodnega izvedenstva predsednik ustreznega županijskega oziroma gospodarskega sodišča odloči o zahtevi s sklepom.

Stalni sodni izvedenci ali pravne osebe morajo biti zavarovani ves čas opravljanja izvedenskega dela. Dokaz o sklenjeni pogodbi o zavarovanju odgovornosti (zavarovalna polica) se predloži predsedniku pristojnega županijskega oziroma gospodarskega sodišča pred imenovanjem in vsako naslednje leto v obdobju veljavnosti imenovanja oziroma dovoljenja za opravljanje sodnega izvedenstva.

Izvedenci se imenujejo za štiri leta. Pravni osebi, zavodu, ustanovi ali državnemu organu se dovoljenje za opravljanje sodnega izvedenstva podeli za štiri leta. Imenovani izvedenec zapriseže pred predsednikom sodišča, ki ga je imenoval za stalnega sodnega izvedenca.

Po izteku obdobja imenovanja je lahko stalni sodni izvedenec ponovno imenovan za obdobje štirih let, pravni osebi, zavodu, ustanovi ali državnemu organu pa se lahko ponovno podeli dovoljenje za opravljanje sodnega izvedenstva. Zahtevo za ponovno imenovanje oziroma dovoljenje za opravljanje sodnega izvedenstva se vložijo najpozneje 30 dni pred iztekom veljavnega imenovanja.

Imenovanega stalnega sodnega izvedenca (začasno) razreši predsednik ustreznega županijskega oziroma gospodarskega sodišča:

če to zahteva sam izvedenec;

če izvedenec spremeni prebivališče; če se ugotovi, da pogoji za imenovanje niso bili izpolnjeni ali da pogoji za imenovanje niso več izpolnjeni;

če je bil na podlagi pravnomočne odločbe pristojnega organa razglašen za nesposobnega za opravljanje dejavnosti na področju, za katero je bil imenovan;

če mu je na podlagi pravnomočne sodne odločbe odvzeta poslovna sposobnost;

če je bili obsojen zaradi kaznivega dejanja, zaradi katerega ne more biti sprejet v javno službo;

če izvedenske naloge opravlja v slabi veri ali malomarno;

če po izteku predpisanega roka ne predloži dokaza o sklenjeni pogodbi o zavarovanju odgovornosti za opravljanje dolžnosti stalnega sodnega izvedenca;

če ne ravna v skladu z določbami o tajnosti vsega, s čimer se je seznanil med opravljanjem izvedenskega dela.

Predsednik ustreznega županijskega ali gospodarskega sodišča za stalno razreši stalnega sodnega izvedenca, če izvedenec opravlja delo stalnega sodnega izvedenca po tem, ko je sklep o začasnih zavrnitvi ali prepovedi opravljanja nalog izvedenca postal izvršljiv.

Stalni sodni izvedenci ali pravne osebe, pooblaščenice za opravljanje sodnega izvedenstva, morajo sodišču, ki jih je imenovalo oziroma pooblastilo, nemudoma sporočiti vsako spremembo svojih podatkov. Sodišče mora te spremembe nemudoma vnesti v seznama izvedencev oziroma pravnih oseb, ki jih lahko imenujejo sodišča.

II. Kvalifikacije izvedencev

Pravilnik o stalnih sodnih izvedencih (Uradni list št. 38/14, 123/15, 29/16 – popravek in 61/19) določa pogoje in postopek imenovanja ter pravice in dolžnosti stalnih sodnih izvedencev.

Za stalnega sodnega izvedenca je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje naslednje zahteve:

1. je državljan Republike Hrvaške, državljan države članice Evropske unije ali državljan države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru;
2. je zdravstveno sposobna za opravljanje nalog stalnega sodnega izvedenca;
3. je po končanem ustreznem študiju ali šolanju delala v stroki, in sicer:
 - najmanj 8 let – če je končala univerzitetni študij ali specialistični podiplomski študij;
 - najmanj 10 let – če je končala ustrezní dodiplomski študij ali dodiplomski strokovni študij;
 - najmanj 12 let – če je končala ustrežno srednješolsko izobraževanje in ne obstaja ustrezní dodiplomski študij ali dodiplomski strokovni študij ali univerzitetni študij ali specialistični podiplomski študij;
4. je uspešno opravila preverjanje znanja o strukturi sodstva, državni upravi in pravni terminologiji;
5. je uspešno končala strokovno usposabljanje, kot ga je opredelilo ustrežno strokovno združenje;
6. ima sklenjeno pogodbo o zavarovanju odgovornosti za opravljanje dela stalnega sodnega izvedenca;
7. je pridobila dovoljenja za opravljanje dela na svojem strokovnem področju;

8. ni ovir za sprejem osebe v javno službo.

Strokovno usposabljanje lahko traja največ eno leto. Strokovna združenja morajo imenovati mentorje za strokovno usposabljanje. Za mentorja se lahko imenuje stalni sodni izvedenec, ki ima najmanj pet let izkušenj z opravljanjem sodnega izvedenstva. Seznam mentorjev se pošlje županijskim in gospodarskim sodiščem. Sposobnost kandidata (napotenga na strokovno usposabljanje) za opravljanje nalog stalnega sodnega izvedenca se ugotovi na podlagi poročila o opravljenem strokovnem usposabljanju kandidata. Zadevno strokovno združenje mora v enem mesecu po končanem strokovnem usposabljanju na podlagi pisnega poročila mentorja izdelati pisno mnenje o uspešnosti kandidatovega usposabljanja in njegovi usposobljenosti za opravljanje sodnega izvedenstva. To poročilo mora poslati predsedniku ustreznega županijskega ali gospodarskega sodišča.

Zdravniki specialisti izpolnjujejo zahteve za imenovanje za stalne sodne izvedence po opravljenem specialističnem izpitu.

Pravne osebe izpolnjujejo zahteve za opravljanje sodnega izvedenstva:

če so v svoji dejavnosti registrirane tudi za opravljanje izvedenstva na določenem področju;

če so njihovi zaposleni imenovani za stalne sodne izvedence za področje, za katero se zaproša za dovoljenje;

če imajo sklenjeno pogodbo o zavarovanju odgovornosti za opravljanje sodnega izvedenstva.

III. Plačilo izvedencev

V sodnih postopkih se izvedenci izberejo predvsem s seznama stalnih sodnih izvedencev.

Stalni sodni izvedenci imajo pravico do nagrade in nadomestila materialnih stroškov. Višino nadomestila posamezno določi sodišče glede na posebni cenik nadomestil materialnih stroškov in nagrad stalnih sodnih izvedencev. Navedeni cenik je sestavni del pravilnika o stalnih sodnih izvedencih.

Nagrada in nadomestilo stroškov za stalnega sodnega izvedenca se izplačata po opravljenem izvedenskem delu.

IV. Odgovornost izvedencev

Stalni sodni izvedenec ali pravna oseba morata biti zavarovana ves čas opravljanja izvedenskega dela. Najnižji znesek zavarovanja odgovornosti za opravljanje sodnega izvedenstva je za fizične osebe 200 000,00 HRK (približno 26 807,50 EUR), za pravne osebe pa 500 000,00 HRK (približno 67 018,74 EUR).

Državljan države članice Evropske unije ali države podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru se lahko za opravljanje nalog stalnega sodnega izvedenca zavaruje tudi v svoji matični državi.

V. Dodatne informacije o izvedenskih postopkih

Imenovanje izvedenca je urejeno s procesnima zakonoma, tj. zakonom o civilnem postopku in zakonom o kazenskem postopku.

VI. Imenovanje izvedencev

Stalne sodne izvedence imenuje sodišče na zahtevo stranke ali po uradni dolžnosti v posameznem sodnem postopku, kadar je treba za ugotovitev ali razjasnitev dejstev predložiti izvedenske dokaze.

VI.1 Izvedensko poročilo

Oblika ugotovitev in mnenj stalnih sodnih izvedencev ni predpisana. Sodišče določi, ali bo izvedenec svoje ugotovitve in mnenje predstavil samo ustno na obravnavi ali pa jih bo predložil pisno pred obravnavo. Sodišče pisno določi rok za predložitev ugotovitev in mnenj, ki ne sme biti daljši od 60 dni. Izvedenec mora vedno navesti svoje mnenje. Sodišče pisne ugotovitve in mnenje izroči strankam najpozneje 15 dni pred obravnavo, na kateri bodo ugotovitve obravnavane.

VI.2 Obravnava na sodišču

Sodišče postavlja vprašanja o ugotovitvah izvedenca na sodni obravnavi.

Tukaj predstavljene informacije so bile zbrane v okviru projekta „Poišči izvedenca“ iz stikov po posameznih državah, ki jih je zbral [Evropski inštitut za sodno izvedenstvo in sodne izvedence \(EEEI\)](#).

Zadnja posodobitev: 10/09/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.